

# EUROPANYTT

## Fra Nord-Norges Europakontor



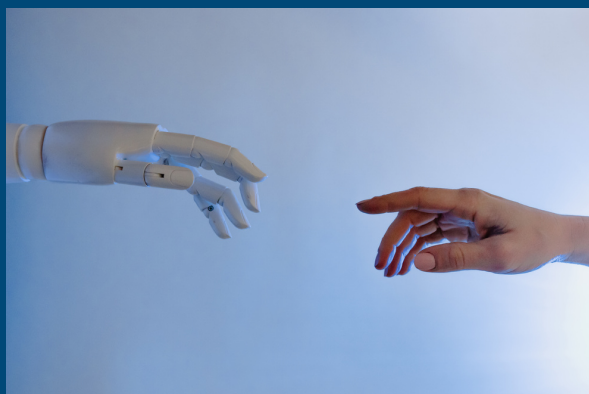
### FULL FART I BRUSSEL OG NORD-NORGE

Hei igjen! Her kommer årets siste Europanytt for 2023! De siste månedene har bestått av mange viktige konferanser og spennende arrangementer, både i Brussel og i Nord-Norge. Denne måneden får du lese litt om enighet rundt EØS-kontingenten, oppdatering av industriutslippsdirektivet, og hva Belgia skal prioritere når de tar over formannskapet i EU på nyåret. Riktig god jul og lesing!



### ENIGHET OM ORDNING FOR KUNSTIG INTELLIGENS (KI)

Europaparlamentet og Ministerrådet har inngått enighet om reguleringen for kunstig intelligens (KI), som har som mål å sikre en trygg og demokratisk bruk av KI i Europa. Forordningen inneholder forbud mot risikofylte bruksområder og stiller krav til grundige vurderinger. Eventuelle brudd på loven kan medføre bøter på opptil 7 % av selskapets globale omsetning, og avtalen støtter samtidig innovasjon gjennom regulerte områder.



[Les mer](#)

## EU OG NORGE HAR BLITT ENIGE OM EØS-KONTINGENTEN



EØS-midlene vil nå fokusere på grønn omstilling, innovasjon, forskning, utdanning, helse, kultur, justis, asyl, migrasjon, integrering, beredskap, lokal utvikling, og sosial dialog.

Den nye avtaleperioden gjelder fra 2021 til 2028, der Norges bidrag utgjør rundt 97 prosent, mens Island og Liechtenstein bidrar med resten.

Norge og EU er enige om EØS-midler på over 38 milliarder kroner de neste syv årene. Avtalen prioriterer grønn omstilling og inkluderer også en ny avtale om markedsadgang for norsk sjømat til EU.

Før avtalene kan tre i kraft, må de godkjennes av Stortinget, andre EØS/EFTA-land og EUs medlemsland. Målet er at avtalene kan tas i bruk i løpet av første halvår 2024.

## EUROPAPARLAMENTET STØTTER PLANER FOR Å ØKE PRODUKSJONEN AV NETTO-NULL TEKNOLOGI I EUROPA

Europaparlamentet støtter "Net-Zero Industry Act," som har som mål å øke Europas produksjon av netto-null teknologi. Lovforslaget, vedtatt med 376 stemmer for, 139 mot og 116 avholdende, setter en ambisiøs målsetning om at Europa skal produsere 40% av sine årlige netto-null teknologibehov innen 2030 og ta en betydelig andel av det globale markedet. MEPs utvider lovforslaget til å dekke hele verdikjeden, inkludert kjernefysisk fisjon, fusjon, bærekraftig flydrivstoff og andre industrielle teknologier.

Forslaget beholder to prosjektklassifikasjoner og tar sikte på å forenkle godkjennelsesprosessen, med opprettelse av "Net-Zero Industry Valleys" for å akselerere prosessen. Det har også som mål å forenkle tillatelsesprosessen ved å fastsette en tidsramme på 9 til 12 måneder for vanlige prosjekter og 6 til 9 måneder for strategiske prosjekter som skal godkjennes.



"Net Zero Industry Act" samsvarer med konklusjonene fra Conference on the Future of Europe, og det vil sikre Europas energisikkerhet og uavhengighet mens det støtter klimamålene for 2030 og 2050.

[Les mer](#)

# BATTERI OG GRUVEDRIFT BERØRES AV EUS UTSLIPPSREGULERING

Europaparlamentet og Ministerrådet har nådd enighet om revisjonen av EUs Industriutslippsdirektiv (IED). I motsetning til Europaparlamentets ønske blir ikke norsk sokkel inkludert i de oppdaterte reglene. Batterifabrikker og gruvedrift vil derimot omfattes av direktivet, mens deler av landbruket unngår regulering.

Målet med revisjonen er å effektivisere tillatelsesprosessen, redusere administrative kostnader, øke åpenhet og støtte investeringer i ny teknologi, med sikte på å oppnå en konkurransedyktig og klimanøytral økonomi i EU innen 2050. De strengere reglene gjelder for de mest forurensende industrier, inkludert gruveanlegg og batterifabrikker, og omfatter flere kjemikalier.



Sanksjoner, erstatninger og bøter opp til 3 prosent av selskapets omsetning i EU er på plass for alvorlige brudd. Direktivet skal revideres i 2028, med en vurdering av ytterligere områder i 2026. Det diskuteres blant annet om at produksjonsanlegg /slakterier for storfe skal innlemmes. Endelig godkjenning av Europarådet og Europaparlamentet er nødvendig, og direktivet trer i kraft 20 dager etter offentliggjøring i "Official Journal", medlemslandene har deretter 22 måneder på seg for å innlemme det i nasjonal lovgivning.

## NY HYDROGENBANK SKAL STYRKE PRODUKSJONEN I EUROPA



Europakommisjonen har lansert en ny finansieringsmekanisme som skal stimulere og støtte investeringer i bærekraftig hydrogenproduksjon. Den Europeiske hydrogenbanken starter med en pott på 800 millioner euro, som i første omgang skal legges ut på anbud og kan vinnes gjennom en auksjon.

Produsenter av fornybart hydrogen kan legge inn bud for støtte i form av en fast premie per kilogram produsert hydrogen. Premiumen er ment å tette gapet mellom produksjonsprisen og prisen forbrukere for tiden er villige til å betale, i et marked der ikke-fornybart hydrogen fortsatt er billigere å produsere.

Ønsker du å søke eller vite mer?  
Søknadsfristen i denne omgang er 8. februar 2024, og du kan få støtte til rådgivning, finansiering og prosjektskisse vurdering fra Enova.

[Les mer](#)

# NORSK DELTAKELSE I "INVEST EU" HAR BLITT INNLEMMET I AVTALENE MELLOM EU OG SAMARBEIDSPARTNERE

Nylig ble avtalen om norsk deltakelse i InvestEU-programmet innlemmet i samarbeidsavtalene vi har med EU. Programmet er det fremste økonomiske initiativ for lån, garantier og egenkapitalinstrumenter. EU-kommisjonen stiller en garanti på opptil 26,2 milliarder euro for å mobilisere minst 372 milliarder euro i investeringer i Europa innen 2027. InvestEU har som mål å støtte Europas gjenoppbygging etter pandemien og fremme en grønnere, mer digital og robust økonomi.

Norske bedrifter, banker og investorer kan nå samarbeide med InvestEU gjennom partnere som European Investment Bank (EIB), European Investment Fund (EIF) og Nordic Investment Bank (NIB). Innovasjon Norge koordinerer den norske deltakelsen, og norske aktører kan søke støtte for prosjekter innen bærekraftig infrastruktur, forskning, innovasjon, og digitalisering.



InvestEU fokuserer på fire hovedområder: bærekraftig infrastruktur, forskning og innovasjon, små og mellomstore bedrifter, samt sosiale investeringer og humankapital. Norge deltar i de tre første områdene, og programmet støtter også grønn og digital omstilling. Minst 30 prosent av investeringene vil bli øremerket til klima- og miljøprosjekter for å bidra til EUs klimamål. Norske aktører får dermed tilgang til kapital, nettverk og kompetanse for prosjekter som støtter grønn og bærekraftig utvikling i Europa.

[Les mer](#)

## BELGIA TAR OVER FORMANNSKAPET I EU FRA NYÅRET



Belgia tar over EU-formannskapet fra 1. januar 2024, ledet av statsminister Alexander De Croo frem til 1. juli.

De Croo har presentert seks hovedprioriteringer, inkludert beskyttelse av demokrati og rettsstat, styrking av EUs konkurransekraft, fremme av grønn omstilling, og håndtering av migrasjon og asyl. På utdanningssiden vektlegges evidensbasert utdanning, mobilitet, livslang læring og digital utdanning. Innen forskning og innovasjon er de sentrale målene å forsterke og modernisere europeisk næringsliv for strategisk autonomi innen helse, grønne teknologier, mat, digitalisering og disruptive teknologier. I tillegg ønsker Belgia å styrke næringslivet for strategisk autonomi og følge opp Horisont Europa med fokus på internasjonalt samarbeid.

## ENIGHET I EU OM GASSUTFASING OG ENERGIKRAV FOR BYGG

Europaparlamentet og Ministerrådet har kommet til enighet om det kontroversielle reviderte direktivet for bygningers energiytelse, som er en del av "Fit for 55"-klimapakken og EØS-relevant. Målet er klimanøytralitet for hele EUs bygningsmasse innen 2050. Sentrale endringer inkluderer utfasing av gassfyrte kjeler innen 2040 og påbud om solceller på taket for nye bolighus fra 2030.

Medlemslandene får fleksibilitet til å utforme egne planer for å redusere primærenergi, og kravet om renovering av de dårligste bygningene blir utvannet med referanseverdier per land. Reglene omfatter også næringsbygg, med strengere krav og muligheter for unntak. EU vil opprette et sosialt klimafond støttet av Norge, for å styrke de svakeste stilte i bygningsrenoveringsprosessene.



I tillegg vil det innføres regler som beskytter leietakere mot uforholdsmessig økning av husleien som følge av renovering.

Det gjenstår nå en juridisk gjennomgang av teksten, gjennomført av Europaparlamentet og Ministerrådet. Den forventes å finne sted i januar neste år.

## ÅPNER OPP FOR NORSK DELTAKELSE I EUS HELSEUNION



Etter ønske fra EØS EFTA-statene Island, Liechtenstein og Norge, har Europakommisjonen åpnet opp for at statene kan bli en del av samarbeidet på helseberedskap og respons som en del av en sterk europeisk helseunion.

Europakommisjonen vil nå intensivere diskusjonene med EØS EFTA-statene om en ramme for nærmere samarbeid på dette området. Noen elementer kan allerede oppnås gjennom inkorporering av relevant EU-lovgivning inn i EØS-avtalen. Ytterligere sentrale elementer må ta form gjennom separate bilaterale avtaler mellom EU og EØS EFTA-statene.

Europakommisjonen forankrer avgjørelsen om å utrede samarbeidet som en observasjon av at sterkt samarbeid om helse med partnere fikk en avgjørende betydning under COVID-19 pandemien. En samlet struktur for helseberedskap og respons, med EØS-EFTA statene, vil øke effektiviteten og gi gjensidige fordeler for alle parter, sier de i en pressemelding.





# HØRINGER OG ARRANGEMENTER

## Hva beveger seg i Brussel og EU?

### PÅGÅENDE HØRINGER

- [Reducing disparities in the EU – 9th Report on economic, social and territorial cohesion. Høringsfrist 28. desember](#)
- [Boosting research security in the EU \(guidance\) Høringsfrist 3. januar.](#)
- [EU Talent Pool. Høringsfrist 31. januar](#)
- [Sustainable transport – revision of Combined Transport Directive. Høringsfrist 5. februar](#)
- [EU forests – new EU Framework for Forest Monitoring and Strategic Plans. Høringsfrist 7. februar](#)

### KOMMENDE HØRINGER

- [EU Space Law – new rules for safe, resilient and sustainable space activities](#)
- [Climate reporting – amended templates to reflect 'Fit for 55' outcomes](#)
- [Unlocking private investment in energy efficiency – guidance to Member States and market actors](#)
- [EU emissions trading system – update of the Verification and Accreditation Regulation](#)
- [Energy efficiency – assessing the level of EU & national funding](#)
- [Unlocking private investment in energy efficiency – guidance to Member States and market actors](#)
- [Public Sector Loan Facility – interim evaluation](#)
- [European Partnership for safe and automated road transport \(Horizon Europe programme\)](#)
- [Deforestation and forest degradation – reducing the impact of products placed on the EU market](#)

### ARRANGEMENTER

- [17. - 18. januar Lynkurs i EU og EØS på 1-2-3, Brussel](#)
- [19. -28. januar Grüne Woche, Berlin](#)
- [30. januar The Development of Carbon Capture and Storage in the European Economic Area, Brussel](#)
- [18. - 19. mars European Summit of Regions and Cities, Brussel](#)
- [20. - 21. mars European Research and Innovation Days \(R&I Days\) 2024, Brussel og online](#)



Følg oss også i sosiale medier og  
våre nettsider for oppdateringer!

Vil du ikke motta vårt Europanytt-brev? Send en epost til [anette@northnorway.org](mailto:anette@northnorway.org)